



R.S. Stokvis, 1927.

Dit tweede deel van de Knalclub is duurder dan deel I: maar liefst fl. 0,75! In het Woord Vooraf meldt de schrijver dat er van dat eerste deel 20.000 exemplaren verkocht zijn. Ook dit boek is uitgegeven door R.S. Stokvis en maakt reclame voor de producten van dit bedrijf.

Nieuwe avonturen van Elly alias Nachtegaaltje alias Zonnebloem, Max alias Rookworst, Freek alias Pukkel en Karel alias Lijn Tien (van de Ruigeplaatweg naar de Oosterkade). Max belegt een heroprichtingsvergadering van de Knalclub van 3A, oftewel de Nederlandsche Kroon. Reden: Nachtegaaltje komt terug. In haar brief aan de voorzitter meldt ze haar thuiskomst, met Kerstmis al. Ze kan niet wennen in Zwitserland en heeft heimwee, ter illustratie haalt ze Piet Paaltjens aan. Desondanks heeft men haar daar Zonnebloem gedoopt.

Op 23 december zullen de jongens haar ophalen. Er wordt besloten de naam Nachtegaaltje te vervangen door Zonnebloem, zoals ze in Zwitserland werd genoemd. De tantes van Max krijgen het blijde nieuws te horen en storten ieder weer spontaan een rijksdaalder in de clubkas. Ze worden bevorderd tot ereleden van de club. Max raadt de dames aan ook een fiets aan te schaffen, maar dat stuit op schrik en afschuw.

Op school wordt het nieuws met vreugde begroet, behalve door de wiskundeleraar. Maar de man van natuurlijke historie behandelt gelijk de zonnebloem. Hans grijpt Elly's terugkeer aan om een loflied op Holland te zingen. Hij citeert Potgieter, Adama van Scheltema en Van Deyssel en vertelt over eigen reiservaringen in zijn prachtige vaderland. Op het station staan de jongens te wachten, ze hebben allemaal een zonnebloem aan hun fiets gebonden. Onderweg trakteren ze El op chocolade met slagroom en roomsoezen. Ze geeft een straatschoffie een gulden voor een kerstkrans, maar hij koopt er subiet sigaretten voor.

's Avonds gaat ze op bezoek bij de tantes, die allerlei lekkers in huis hebben gehaald en ze danst de charleston met Ant, de oude gediensstige. Geïnspireerd door de kerstpreek van de dominee schaft de familie Verhage speciaal voor het Duitse dienstmeisje een kerstboom aan. Die is zeer geroerd door de geste. Het wordt een gezellige kerstfuij en Elly vertelt een onzinverhaal over Mussolini (die was sinds 1922 al minister-president van Italië).

Zonnebloem is ondanks haar afwezigheid toegelaten tot klas 4. Na school veroorzaakt de club door links van de weg te rijden een verkeersongeluk met een groentekar. Ze gaan allemaal op de bon. Misschien moeten ze voor de veiligheid voortaan maar met de tram gaan. Hierna volgt op de bekende Hansiaanse wijze een nostalgisch exposé over de paardentram.

Freek weet zijn oom over te halen een bijdrage te storten voor het Olympisch Comité dat de Spelen van 1928 voorbereidt. De vrienden bezoeken in de Doelen een postzegeltonoonstelling. Op een mooie dag in februari fietsen ze naar Den Haag. De schrijver citeert Huygens en El is bijgelovig: ze klopt ongeluk af. Je moet het noodlot niet tarten. De voors en tegens van paranormale genezing worden besproken waarna ze langs gaan bij een neef van Karel. Die vertelt een lang verhaal over een tante. Weer een aantal bladzijden gevuld!

De Knalclub gaat naar een letterkundetoonstelling van 't Nut. De werken van Hugo de Groot brengen de vrienden op de vijf boekenkisten waarin de rechtsgeleerde ontsnapt zou zijn. Dan staat er een deurwaarder bij de tantes op de stoep: een dagvaarding voor Max, vanwege linksrijden en de aanrijding met de groentekar. De anderen ontvangen er ook één.

Op de zittingsdag fietsen ze naar de Noordsingel. In de wachtkamer zitten meer wetsovertreders, wegens matjeskloppen en schelden. Zonnebloem maakt hen wijs dat het viertal wegens moord moet voorkomen. Het vonnis valt mee: één gulden boete p.p.

Voor het komende schoolfeest wordt de toneelclub Klavertje-Vier opgericht. Zonnebloem heeft er zin in. Lente en letterkunde roepen bij de auteur dichtelijke gevoelens op: het Hooglied van Salomo wordt aangehaald om de komst van het voorjaar te beschrijven. Op school wordt een Zuid-Afrikaans vers behandeld: '*de zoo vaak primitieve, kinderlijke taal onzer stamverwanten ginds*'. El mag achterop de motor mee met Karel, Max is not amused. Onderweg rijdt Lijn Tien een kip dood. Dank zij een gat in de weg rijden ze de sloot in en krijgen droge kleren van vriendelijke boeren. Het thuisfront is in alle staten, maar uiteindelijk worden de drenkelingen met een boerensjees thuisgebracht. Zonnebloem zal met Max gaan roeien om hem wat op te monteren. Dat wordt zowaar voorzichtig romantisch. Dan volgt nog een relaas van Hans over de eerlijkheid van de Hollanders.

De club woont een lezing van 't Nut bij over de Volkenbond, het verhaal wordt door de schrijver gedurende twaalf bladzijden (zonder de illustraties) naverteld, waarbij eerst het glorieuze Hollandse verleden langskomt, gevolgd door de Eerste

Wereldoorlog en de inspanningen van de Amerikaanse president Wilson, en ten slotte een gezwollen gedicht van Adama van Scheltema. Het hoofdstuk eindigt met een episode over een verstrooide professor en een detective. Weer zes bladzijden gevuld.

Juwelier Goudsmit is via een slimme truc beroofd van tal van kostbaarheden. Hem is beloofd dat hij in een film mag meespelen, maar een boevenbende is de bona fide crew een half uur voor. De Knalclub heeft de criminelen een huis zien binnengaan op de Maaskade. Met de politie scheuren ze erheen, maar Pukkel en Lijn Tien, die op wacht zijn gebleven, hebben ze net in een motorboot zien vertrekken. Met een politieboot gaat het achter de dieven aan. Bij Bolnes worden ze aangehouden. De vrienden zijn de helden van de dag.

Met de ouders van Elly mag de club mee op vakantie naar België. Max' tante Ans blijkt ernstig ziek te zijn: longontsteking, toen een vaak fataal verlopende aandoening. Zonnebloem werpt zich op als verpleegster. Als de crisis komt kan er alleen maar gebeden worden, antibiotica waren nog niet uitgevonden. Maar tante herstelt. Elly wil actrice worden, maar tante (die zelf nooit getrouwd is) houdt een vijf bladzijden durend pleidooi voor het huisvrouw- en moederschap. Zij is de *'priesteres van het gezin'*. Tante schenkt El een gouden armband.

De ouders van Max komen terug uit Indië. Maar eerst zal de toneelclub *'Klavertje Vier'* op een schoolavond het *'Drama der Vier Overhemden'* spelen. Dat volgt uiteraard verbatim, evenals de conference van een humorist.

Het uitstapje naar België begint in Brussel, dat uitgebreid beschreven wordt door de auteur. Ook de aardrijkskunde en geschiedenis van Namen, Dinant en de Ardennen passeren in detail de revue.

Tante Nel wil leren fietsen en Ans is mordicus tegen. Ruzie! Maar uiteindelijk draait ze bij. Eerst zal Nel met de club gaan oefenen in het Park en als dat goed gaat zal ook Ans een poging wagen. Van de emotie gooit Ant, de trouwe gediensstige, een bord aan scherven. Na een week hard oefenen kan Nel fietsen, ze durft zelfs op de Westzeedijk te rijden. Nu is Ans aan de beurt. En ook die leert het in een week. Natuurlijk rijden ze beiden op een *Nederlandsche Kroon*.

Het is vakantie en de ouders van Max arriveren, het is een feestelijk weerzien. Ze hebben een aapje meegebracht dat bij de tantes voor een pandemonium zorgt. Elly neemt het dier mee naar huis, waar hij in gevecht raakt met de kat. De volgende dag gaat het hele gezelschap met de elektrische trein naar Wassenaar, waar in de duinen wordt gepicknicked en gewandeld. Hans citeert Gezelle. In Scheveningen dineren ze in een restaurant.

Voor ze teruggaan zitten El en Max nog in de duinen. Max geeft Zonnebloem een gouden Indisch geluiskettinkje en vertelt haar dat hij na zijn eindexamen terug gaat naar Indië. De lezer vermoedt dat dat niet het einde van hun vriendschap zal zijn.

Ook dit tweede deel van De Knalclub volgt dezelfde opzet als het eerste: de avonturen zijn niet superheftig, de onderlinge verbondenheid is groot (ondanks enkele ruzies), en voor de vrouwelijke lezers is er een vleugje puberromantiek. De verhaallijn is zwak en wordt telkens onderbroken door ontboezemingen van de schrijver, die graag en langdurig zijn eruditie en belezenheid etaleert. Maar ook hier geldt: het boek is de prijs van fl. 0,75 zeker waard.